

ПРОТОКОЛ

№ 19758

гр. София, 07.11.2023 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 102-РИ СЪСТАВ, в публично заседание на седми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Н. Б. ВАСИЛЕВ

Съдебни ЕМИЛ ИЛ. ИЛИЕВ

заседатели: СВЕТЛАНА СТ. МАРИНОВА

при участието на секретаря ЙОРДАНА П. ТАШЕВА
и прокурора М. Цв. М. Т. Р. К.

Сложи за разглеждане докладваното от Н. Б. ВАСИЛЕВ Наказателно дело от общ характер № 20221110210656 по описа за 2022 година.

На именното повикване в 09:30 часа се явиха:

СЪДЪТ, след като изслуша становището на страните и *след проведено тайно съвещание по въпросите, които са предмет на разпоредителното заседание*, намира следното:

На първо място, делото е подсъдно на СРС като първа инстанция по правилата на родовата и местна подсъдност, с оглед характеристиките в правен аспект на престъплението, което прокуратурата твърди да е извършено от подсъдимия Н. Ф. Б..

Основания за прекратяване на наказателното производство този съдебен състав не намира да са *Н.чии* към днешна дата (чл.24 от НПК), а също така не са *Н.це* основания наказателното производство да бъде спряно на някое от законовите основания (чл.25 и чл.26 от НПК).

Страните не са изразили позиция делото да се разгледа по реда на особените правила на Глава XXVII от НПК или Глава XXIX от НПК (съкратено съдебно следствие или сключване на споразумение), поради което следва да се приеме, в принципен план, че желаят то да се разгледа по общите правила.

Основания делото да се разглежда при закрити врати **няма** към днешна дата. *Привличане на резервен член на съдебния състав* (съдия или заседател) не се налага, както и *назначаване на защитник, вещо лице или тълковник*, доколкото подсъдимият е с упълномощен защитник, а по повод на преводача – съдебният състав е предприел нужните действия такъв да присъства и да осъществява устен превод в съдебните заседания. Съдебно-

следствени действия *по делегация* засега съдът не намира за необходимо да възлага.

Страните *не правят искания по доказателствата*, което означава, че съдебният състав **няма** да се произнася по този въпрос, *без това да пречи* на процесуалните възможности на страните по-нататък в рамките на съдебното следствие.

Двата момента, които следва да бъдат **обсъдени** е мярката за процесуална принуда, в частност – мярката за неотклонение, и *Н.чието или липсата на допуснати отстраними и съществени процесуални нарушения*.

По мярката за неотклонение „задържане под стража“ съдебният състав счита, че **няма** основанията тя да бъде променена, т. к. този съдебен състав почти една година е положил усилия да издирва из целия Европейски съюз подс. Н. Ф. Б., за да *го осигури за целите на наказателното производство, в което участието му е задължително*, с оглед обвинението, което се поддържа от прокурора с внесения обвинителен акт.

Именно с цел обезпечаване на участието на обвиняемия в наказателния процес мярката следва да се запази, каквато е в момента. Не случайно е била издадена ЕЗА, въз основа *промяна* в мярката за неотклонение на същия, т. к. лицето, след като му е издадено удостоверение за пътуване зад граница на чужденец от българската държава, свободно се е придвижвало в страни от ЕС (Италия и Германия), което *крие рискове* да не започне това производство, съотв. да не се провеждат заседания, и опасността от укриване е реална. По тези причини мярката за неотклонение следва да бъде потвърдена.

Относно процесуалните нарушения, колегата адв. Р. засяга една тема, но това **не е най-важната проблематика** на това наказателно производство. Основният проблем е *досъдебното производство*, което е **протекло изцяло** по правилата на **задочното** производство, което практиката на касационната инстанция **не допуска**.

Прокурорът се е позовал на разпоредбата на чл.206 от НПК, която буквално гласи, че *действията по разследването могат да се извършват в отсъствие на обвиняемия*, ако това няма да *попречи на разкриването на обективната истина* и са *Н.це основанията* на чл.269, ал.3 от НПК. Буквалният прочит на разпоредбата сочи, че прокурорът **може** да извършва **само действия по разследването**, т. е. *процесуални действия, свързани със събиране на доказателства*, а втората, по-важна предпоставка, **е да е Н.це отсъствие на обвиняем**, т. е. лицето **трябва** да е **привлечено** към наказателна отговорност и това става **лично** с **лично** *предявяване* на постановлението за привличане на обвиняем, защото в практиката на Върховния касационен съд се казва, че *лицето следва да знае*, че *срещу него започва наказателно преследване* и *поне едно действие* по разследването да бъде извършено с неговото **участие**, но в качеството му на обвиняем. Такова

процесуално-следствено действие се явява *разпитът* на обвиняемия след предявяване на обвинението.

В нашата хипотеза, *както предявяването* на постановление за привличане на обвиняем, така и „разпитът” на обвиняем са проведени без обв. Н. Ф. Б. *въобще да знае*, че е **привлечен като обвиняем** по досъдебното производство. Едва, както се вижда от протокола, *в предното съдебно заседание* на 17.10.2023г., той **получи** от съдебния състав обвинителния си акт и *разбра*, че е обвиняем.

Извършването на въпросните действия (привличане и предявяване на обвинение и разпит) *в отсъствие* на обвиняемото лице, означава **пряко нарушение** на правото на защита на даденото лице и е основание делото да бъде върнато да прокурора за повтаряне на тези действия с **участието** на обвиняемия (вж. така *Решение № 464/2008г. на Първо Н. О. на ВКС* и *Решение № 340/2011г. на Трето Н. О. на ВКС*).

Съвсем отделен е въпросът дали органите на досъдебното производство **са издирвали щателно обвиняемия**, за да е приложима и разпоредбата на чл.269 от НПК, към която препраща чл.206 от НПК. *Отговорът* на този въпрос е **отрицателен**, по простата причина, че полицейските органи са го издирвали за „установяване на адрес”, а *не като обвиняем*, който се е укрил или е напуснал страната.

По тази **основна причина** делото следва да бъде върнато на прокурора за отстраняване на това съществено отстранимо нарушение на право на защита на обвиняемото лице. *Лицето следва да знае, че е привлечено в това му качество на обвиняем и да се извърши поне едно следствено действие с негово участие в качеството му на обвиняем*, но *не цялото досъдебно производство да се води в отсъствие на обвиняемия*. Съдът **няма** да коментира действията на ГД „Гранична полиция” – МВР, защото те са „отчайващо трагични”, за което красноречиво говори следният факт от разследването по досъдебното производство – още в началния етап е установено заподозряното лице (подс. Б.), което се разследва за посоченото престъпление по чл.281, ал.2 от НК, като *досъдебното производство се води от граничната полиция, и само 20 дни след началото на разследването е пуснат да премине през границата от същата тази гранична полиция – уникален непрофесионализъм*.

Няма възможност в процесуалния закон (говорим за чл.219 и чл.221 от НПК) процесуалните действия да бъдат извършени „отсъствено” привличания на обвиняемо лице, респ. предявяване на обвинението на служебния защитник и провеждане на „разпит на обвиняем” с участието само на защитника и без обвиняемия, т. к. защитникът **не е** обвиняемият по делото.

Правото на обвиняемия Н. Ф. Б. за **участие** в наказателното производство също е **накърнено** по този начин – с предприетите действия от

наблюдаващия прокурор и разследващите органи. Това право е част от чл.55 от НПК, т. е. част е от правото на защита на обвиняемия и се сочи в чл.249, ал.4, т.1 от НПК. Обвиняемият *нито е знаел, че срещу него е започнало наказателно производство и преследване*, нито е могъл да упражни правото си на защита по свой избор, нито да участва, ако поиска, в действия по разследването.

Отделно от това, *правото му на лично участие* също е засегнато, защото съгласно практиката на *Европейския съд по правата на човека* ***правото на обвиняемия да участва лично е основен елемент от правото на справедлив процес***. Към *задочно производство* **може** да се пристъпи само при събиране на данни за несъмнен отказ на лицето да участва или в случай на бягство от правосъдие, когато обвиняемият знае за наказателното преследване и се укрива от съответните държавни органи. ***Данни за такива обстоятелства в досъдебното производство няма***.

От това следва, че нито е била приложима разпоредбата на чл.206 от НПК за изцяло задочно производство спрямо обвиняемото лице, нито е била приложима разпоредбата на чл.269, ал.3 от НПК, тъй като лицето Н. Ф. Б. *не е издирван щателно* от полицията *след като задочно е бил привлечен* като обвиняем.

Щеше да **няма** процесуално нарушение, ако *лицето лично* беше привлечено като обвиняем, защото е имало такава възможност (цели 20 дни от установяване на престъплението до напускане на границата от обвиняемия), като в началните дни органите на граничната полиция е *знаела* кой е *заподозрян* по делото като *извършител* и въпреки това, не го е установила и издирила, и го е пропуснала на летището да замине за Италия. Ако го е била привлякла прокуратурата по надлежен ред като обвиняем и той е знаел за стартиралото срещу него наказателно преследване, а след това е напуснал страната, тогава нямаше да има процесуално нарушение – и разследването би могло да се проведе в негово отсъствие. Това обаче, не се е случило в настоящото досъдебно производство.

По отношение *възраженията на защитника* адв. Р., този състав намира за нужно да посочи, че по принцип свидетелите по делото съобщават за предоставени парични средства за храна и квартира, като дадените от тях пари, освен за прехвърлянето им на българска територия през границата, са били и за храна и пребиваване в квартирата, което означава, че съответното лице би следвало да получава някаква имотна облага от *всяко* от тези лица, които са заплатили тази сума и тази сума включва храна и пребиваване.

Заварените във въпросния апартамент 36 души твърдят, а и прокурорът го сочи в обвинителния си акт, че били посрещнати от подсъдимия Н. Ф. Б. в този апартамент, което значи, че обвиняемият е *подпомагал пребиваването* на всички 36 лица, а не само на двамата, които прокурорът си е избрал да посочи

в диспозитива на обвинителния акт. *Предоставяне на храна и подслон*, както сочи прокурорът-вносител на ОА от страна на СРП, е *основно деяние на подсъдимия*, съгласно диспозитива на обвинителния акт, но на стр.2, абзац № 3 от обвинителния акт същият прокурор сочи, че *другите граждани* (тридесет и четирима), **извън тези двама** от диспозитива, са предоставяли парични средства на обвиняемото лице за „възстановяване” на разходи за храна и напитки. Логичен е изводът, че след като са **възстановявали** другиму *разходи за храна и напитки*, това означава, че те са *плащали* за храна и подслон.

След като е записано в диспозитива на ОА, че *предоставянето на храна и подслон е част от изпълнителното деяние* на соченото престъпление, това означава, че **всички** 36 души са заплащали за храна и подслон и няма как да бъдат посочени в диспозитива само двама от тях. Това само **маркира** съдебният състав, а преценката е на прокурора да реши какво да прави с **противоречието** между фактическата обстановка, изложена в обвинителния акт, и неговия диспозитив.

Втора насока за размисъл на държавното обвинение, е тази, свързана с нарушени законови разпоредби. Посочено е от държавното обвинение, че подсъдимият *противоправно* е подпомогнал **пребиването** на лицата (чужденци) в нашата страна. Цитирани са разпоредби от Закона за чужденците в РБ, като съдът *обръща внимание*, че само *първите четири* от тях имат отношение към **влизането** на чужденците, съотв. към транзитното им преминаване, но **не** и към *пребиваването* на чужденци на нашата територия. След като прокурорът е избрал да цитира конкретни разпоредби от ЗЧРБ, то трябва да посочи онези от тях, които *имат отношение* само към *пребиваването* на лицата в страната, не и други разпоредби от закона, доколкото обвинението е за „подпомагане на пребиваването”, а не на влизането им в страната. След като се позовава само на това в обвинителния акт, означа, че *следва да посочи кои разпоредби от закона имат приложение към пребиваването в страната*.

Тук има и още един проблем. Тези разпоредби от ЗЧРБ са в **противоречие** с *инкриминираната* от държавното обвинение *дейност на подсъдимия по първата форма на изпълнително деяние* на процесното престъпление (вж. чл.281, ал.1 и ал.2 от НК – ред., ДВ, бр.74 от 26.09.2015г.), като **никъде** в обстоятелствената част на обвинителния акт няма и още един важен елемент – дали тези 36 лица са имали някакви документи, вкл. и издадени от българската държава за влизане и пребиваване в страната. Най-важно е дали са имали визи за пребиваване, защото това е документът, който разрешава пребиваването на българска територия. Тези въпроси липсват в обстоятелствената част на ОА.

Всички тези въпроси държавното обвинение *ще има време да обсъди, да*

прегледа внимателно доказателствените материали по делото и *да внесе ясен, перфектен, точен, коректен и съобразен с процесуалния закон* обвинителен акт против обв. Н. Ф. Б., след като обаче, **повтори** онези действия, които е извършило **без** обвиняемият да участва в тях – *привличане на обвиняемия, предявяване на постановление за привличане на обвиняем лично на него и защитника му по избор, разпит на обвиняем*, като, разбира се, може да се съобрази или не със забележките, които съдът прави по повод така формулирания диспозитив и обстоятелствена част на обвинителния акт.

Нарушенията са съществени, но са отстранени чрез валидното им повтаряне съобразно процесуални закон, като в случая са *засегнати* *правото на защита* на обвиняемото лице в широк смисъл, *правото да научи то в какво е обвинено*, както и *правото на обвиняемия на участие* във воденото наказателно производство, отразени като такива в нормата на чл.249, ал.4, т.1 от НПК.

По тези съображения и на осн. чл.248, ал.1, ал.5, т.1 и ал.6 вр. чл.249, ал.4, т.1 от НПК, **СЪДЪТ**

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА, че делото е *подсъдно* на СРС като първа инстанция по правилата на родова и местна подсъдност.

ПРИЕМА, че към днешна дата *няма основания* за прекратяване или спиране на наказателното производство по делото.

ЛИПСВАТ основания за разглеждане на делото по реда на особените правила на Глава XXVII от НПК или Глава XXIX от НПК.

КОНСТАТИРА, че не е *необходима* делото да се разглежда при закрити врата, да се привлече резервен член на съдебния състав; да се назначава защитник, вещо лице, преводач или тълковник. **Не се налага** провеждане на съдебно-следствени действия по делегация.

ПОТВЪРЖДАВА мярката за неотклонение „**ЗАДЪРЖАНЕ ПОД СТРАЖА**”, взета спрямо подсъдимия Н. Ф. Б. с установена самоличност).

НЕ СЕ ПРОИЗНАСЯ по доказателствените искания, т. к. страните не са направили такива искания.

ПРЕКРАТЯВА СЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО по **Н. О. Х. ДЕЛО № 10656** по описа на СРС – НО, 102-ри състав за **2022** година, като **ВРЪЩА ДЕЛОТО** на прокурора за *отстраняване* на посочените в мотивите съществени и отстраними нарушения на процесуалните правила, довели до засягане на правото на защита и лично участие на обвиняемия в наказателния процес.

ОПРЕДЕЛЯ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ на преводача М. А. А. в **РАЗМЕР на 200.00 (двеста) лева** за извършения *устен превод* на арабски език и обратно на подсъдимото лице Н. Ф. Б., платими от бюджета на СРС, за което се издаде 1 (един) бр. РКО.

Определението относно въпроса за процесуалните нарушения и мярката за неотклонение може да се оспорва с частна жалба и/или частен протест по реда на Глава XXII от НПК пред Софийския градски съд в 7-дневен срок от днес.

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

СЪДЕБНИ ЗАСЕДАТЕЛИ: 1.

2.

ПРЕПИС от протокола да се предостави на страните при изразено с писмено заявление желание от тяхна страна.

ДА СЕ ИЗВЪРШИ превод на арабски език протокола от съдебното заседание, който да се изпрати за връчване на подсъдимия Н. Б., като писменият превод се осъществи от преводаческа агенция „Леопард – ММ” ЕООД.

Съдебното заседание приключи в 10:15 часа.

Протоколът е изготвен съгл. чл.311 вр. чл.129, ал.1 от НПК.

Председател: _____

Заседатели:

1. _____

2. _____

Секретар: _____